

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ.

Τὴν ἀπορίαν διὰ τὴν ἐκ γενετῆς τύφλω-
σιν τοῦ τυφλοῦ ἔλυσεν ὁ θεάνθρωπος Ἰη-
σοῦς, εἰπὼν, ὅτι αὐτὸς ἐγεννήθη τυφλός,
ἵνα δοξασθῇ ἐπ' αὐτῷ ὁ θεός. Ἀλλ' αἱ τι-
μωρίαί, διὰ τῶν ὁποίων ἄχρι τῆς σήμερον
βλέπομεν παιδευομένους πολλοὺς ἀνθρώ-
πους, εἰς τοιοῦτον βυθὸν ἀπορίας κατακρη-
μνίζουσι τοὺς ἀνευλαβεῖς καὶ αὐθάδεις, ὥ-
στε καὶ γλῶσσαν κινουῖσι κατὰ τῆς πανσό-
φου προνοίας τοῦ ἀπειροδυνάμου θεοῦ. Καὶ
δικαίους βλέπομεν παιδευομένους καὶ ἀμαρ-
τωλοὺς, καὶ δικαίους βλέπομεν ἀποθνή-
σκοντας ἐν ἀνέσει καὶ εὐτυχίᾳ, καὶ ἀμαρ-
τωλοὺς ὁμοίως. Ἀληθῶς « Τὰ κρίματα τοῦ
» Κυρίου ἄβυσσος πολλή. » Ἀνεξερεύνητά εἰσι
« τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ
» ὁδοὶ αὐτοῦ ». διότι τίς ποτε ἐδυνήθη νὰ
γνωρίσῃ τοῦ Κυρίου τὰ διανοήματα; ἢ τίς
ἐγένετο αὐτοῦ σύμβουλος; Τὸ διανοητικόν
ὄμωσ, ὅπερ ὁ θεός ἐχάρισεν εἰς πάντα ἀν-

θρωπον, ὀδηγούμενον ὑπὸ τοῦ φωτός τῶν
ἀγίων γραφῶν, δύναται ὅπως οὖν νὰ εὑρῇ
τὸν λόγον τῶν τιμωριῶν, δι' ὧν ὁ θεός εἰς
τὸν κόσμον τοῦτον παιδεύει τινὰς ἀνθρώ-
πους.

Ἡμεῖς ἀναγινώσκομεν εἰς τὰς θείας
γραφάς, καὶ ἔτι ἄχρι τῆς σήμερον βλέπομεν
ἄλλους μὲν ἀμαρτωλοὺς παιδευομένους ὑπὸ
τοῦ θεοῦ, ἄλλους δὲ διαμένοντας χωρὶς τι-
μωρίας, καὶ εὐτυχοῦντας· παιδεύει ὁ θεός
τὸν Κάϊν, τὸν Φαραώ, τὸν Ναδάβ, τὸν Ἀ-
βιουδ, τὸν Σαούλ, τὸν Ἀβεσσαλώμ, τὸν
Ἀχαάβ, τὸν Ναβουχοδονόσορ, καὶ ἄλλους
ἀναριθμήτους ἀμαρτωλοὺς· ὁ Ῥοβοάμ, ὁ
Ἀβιού, ὁ Ἀμβρί, ὁ Ἰηού, ἀνθρωποὶ πονη-
ρότατοι καὶ τῆς εὐσεβείας ἀποστάται, κοι-
μῶνται ἐν εἰρήνῃ, καὶ θάπτονται μετὰ τῶν
πατέρων αὐτῶν. Τὰ αὐτὰ γίνονται ἄχρι
τῆς σήμερον ἡμέρας· ἄλλοι μὲν τῶν ἀμαρτα-
νόντων παιδεύονται, ἄλλοι δὲ ἀποθνήσκου-

καλ. 35,
6.

Ῥωμ. 11,
33.

σιν ἐν εἰρήνῃ. Διὰ τί ἄρα γε τοῦτο; διότι, ἐὰν ὁ θεὸς ἐπαιδεύει εἰς τὸν κόσμον τοῦτον πάντας τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἢ ἀρετὴ ἐγένετο ἀναγκαστικῶς καὶ οὐχὶ θεληματικῶς· τότε ἔπραττε καθεὶς τὴν ἀρετὴν οὐχὶ ἐξ ἰδίας ἐκλογῆς, καθότι ἐστὶ καλὴ καὶ ὠφέλιμος, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, φοβούμενος τὴν ταχυνὴν καὶ ἄφρευκτον τιμωρίαν. Ὅθεν ἡ μὲν ἀρετὴ ὑστερεῖτο τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, ἡγουν τοῦ ἐπιθυμητῆ αὐτῆ κατ' ἐαυτήν· ὁ δὲ θεὸς διὰ τοὺς νόμους τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ οὐκ ἠδύνατο στεφανῶσαι τοὺς ἐναρέτους· ἐπειδὴ οὐδὲ διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ, οὐδὲ διὰ τὸν ἔρωτα τοῦ καλοῦ, οὐδὲ διὰ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς αἰωνίου βασιλείας, οὐδὲ διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως, μόνον δὲ διὰ τὸν φόβον τῆς αἰσθητῆς καὶ προσκαιροῦ τιμωρίας κατῴρθωσαν τὴν ἀρετὴν· οὐδεὶς, λέγω, τότε ὁ τῆς ἀρετῆς μισθός· διότι τότε ὑπετάσσετο ὁ ἄνθρωπος εἰς τοὺς νόμους, καθὼς ὁ ἵππος εἰς τὸν χαλινόν, καὶ ὁ βοῦς ὑποκάτω εἰς τὸν ζυγόν, φοβούμενοι, ὁ μὲν τὴν μάστιγα, ὁ δὲ τὴν βούκεντραν. Ἐὰν ὁ θεὸς ἐπαιδεύει πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, τὸ μὲν κριτήριον τὸ μέλλον ἐγένετο περιττόν, οἱ δὲ ἄνθρωποι, βλέποντες τὰς ἀνταποδόσεις τῶν ἔργων εἰς τὸν πρόσκαιρον βίον, ἐνόμιζον, ὅτι εἰσὶ φθαρτοὶ καὶ θνητοψυχοί. Ἐπειδὴ δὲ πιστεύομεν, ὅτι ὁ θεὸς ἐστὶ δικαιοτάτος, βλέποντες τινὰς τῶν ἁμαρτωλῶν μὴ παιδευομένους εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, πληροφορούμεθα, ὅτι ἐστὶ καὶ ἕτερα ζωὴ μέλλουσα, καὶ ὅτι ἔρχεται ἡμέρα, ἐν ἧ ὁ θεὸς θέλει παιδεύσει ἐκείνους τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ὅσοι ἔμειναν ἀτιμώρητοι·

παιδεύει δὲ τινὰς τῶν τὰς θείας αὐτοῦ ἐντολὰς καταφρονούντων, ἵνα συστείλῃ καὶ φοβήσῃ τοὺς πονηροὺς καὶ διστραμμένους, καὶ δείξῃ, ὅτι προνοεῖ καὶ βλέπει τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων· διότι, ἐὰν πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀνομίας ἔμεινον ἀτιμώρητοι, ὑπερπερίσσειεν ἡ ἁμαρτία, ἀνυποστόλως ἐξεδίδοντο οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰ πονηρὰ ἔργα, καὶ ἤρνοῦντο τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ τὴν πρόνοιαν.

Ἄλλὰ τίνες ἄρα γε τῶν ἁμαρτωλῶν παιδεύει ὁ θεὸς εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, τίνες δὲ ἐγκαταλείπει ἀτιμωρήτους; Τινὲς νομίζουσιν, ὅτι ἐκείνους παιδεύει ὁ θεὸς εἰς τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, ὅσους διὰ τὸ πολὺ πλῆθος τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν πολλὰ ἐμίσησε, καὶ ὑπερβολικὰ κατ' αὐτῶν ὠργίσθη· ἐκείνους δὲ ἀφήσιν ἀτιμωρήτους, ὅσοι ὀλίγα τινὰ καὶ μέτρια ἁμαρτήματα ἔπραξαν· ἡμεῖς ὁμως βλέπομεν τὸ ἐναντίον εἰς τὰς ἀγίας γραφάς· διότι περὶ μὲν τῶν τιμωρουμένων ἁμαρτωλῶν λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἀγίον, « Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει, ^{Παροιμ. 3, 12.} » μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱόν, ὃν παραδέχεται· » περὶ δὲ τῶν ἁμαρτανόντων καὶ μὴ παιδευομένων, « Οὐ μὴ ἐπισκέψομαι ἐπὶ ^{ἰσ. 4, 14.} » τὰς θυγατέρας ὑμῶν, ὅταν πορνεύσωσι, » καὶ ἐπὶ τὰς νύμφας ὑμῶν, ὅταν μοιχεύσωσιν· ὅτι αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο, καὶ μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθυσον ». Ἐκ τούτων τίς οὐ καταλαμβάνει, ὅτι ὅσοι μὲν ἁμαρτωλοὶ παιδεύονται εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, ἐκείνους, ἐπειδὴ ὀλίγα ἡμαρτον, ἔτι ἀγαπᾷ ὁ θεός, καὶ διὰ τῆς παιδείας προσκαλεῖ αὐτοὺς εἰς μετάνοιαν, καὶ δέχεται αὐτοὺς ὡς υἱοὺς αὐτοῦ, ὅταν

μετανοήσωσιν; ὅσοι δὲ πάλιν ἀμαρτάνουσι, καὶ οὐδόλως παιδεύονται, ἐκείνοι εἰσὶν ἀνεπίσκεπτοι διὰ τὸ βάρος τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, καὶ ὑπὸ θεοῦ ἐγκαταλελειμμένοι; Καὶ ἀληθῶς οἱ μὲν παιδεύόμενοι ἢ μετανοοῦσι, καί, λαμβάνοντες τὴν τελείαν τῶν ἀμαρτημάτων συγγνώμην, ἀπαλλάττονται τῆς αἰωνίου κολάσεως· ἢ καὶ ἐὰν μείνωσιν ἀδιόρθωτοι, ἐλαττοῦται διὰ τὰς βασιάνους, ἃς ὑπέμειναν, ἢ προσδεχομένη αὐτοὺς μέλλουσα κόλασις· τοῦτο αὐτὸς ὁ θεὸς ἐπιβεβαιῶσιν· Ῥαβδίζω, λέγει, ἐγὼ τοὺς ἀμαρτωλοὺς διὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ μαστιζῶ αὐτοὺς διὰ τὰς ἀδικίας αὐτῶν, ὅμως αὐτὴ ἢ τιμωρία ἐστὶν ἐπίσκεψις, ἐπειδὴ δὲ αὐτὴν ἐκχέω τὸ ἔλεός μου ἐπ' αὐτούς· « Ἐπίσκεψομαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας αὐτῶν, καὶ » ἐν μάστιγι τὰς ἀδικίας αὐτῶν· τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτῶν ». Οἱ δὲ ἀμαρτωλοὶ, οἱ παντελῶς ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῆς μὴ τιμωρούμενοι, οὐδέποτε ἔρχονται εἰς μετάνοιαν, ἀποθησαυρίζεται δὲ αὐτοῖς ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πᾶσα ἡ παιδείσις· φυλάσσεται ὁ ἀσεβὴς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ· Ἐκ τούτου εἰς τῶν ἀρχαίων σοφῶν ἔλεγε· Πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις γνωρίζει, ὅτι ἤμαρτε, παρακαλείτω τὸν θεόν, ἵνα παιδεύσῃ αὐτόν· διότι καλὸν μὲν ἐστὶ τὸ νὰ μὴ πράξωμεν ἔργα ἄξια τιμωρίας· ἐὰν δὲ καὶ ἐπράξαμεν ἔργον ἄξιον τῆς κολάσεως, ἵνα τοιοῦτοτρόπως παιδευθῶμεν, ὥστε, λαβόντες εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τὴν πρέπουσαν ἡμῖν παιδείσιν, νὰ ἀναπαυθῶμεν μετὰ ταῦτα εἰς τοῦ Ἀβραὰμ τοὺς κόλπους· Ἐκαστος οὖν, συνειδὼς ἑαυτῷ ἀμαρτίαν, εὐχέσθω κολασθῆναι· καλὸν γὰρ τὸ μηδὲν

ἄξιον κολάσεως πεποιθῆναι· εἰ δέτι ἄξιον κολάσεως πεποιθήκαμεν, οὕτω κολασθῶμεν, ὥστε ἐνθάδε μὲν ἀπολαβεῖν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τοὺς κόλπους Ἀβραὰμ ἀναπαύσασθαι.

Ἄλλὰ βλέπομεν, ὅτι καὶ εἰς τοὺς δικαίους τὰ αὐτὰ συμβαίνουσιν· ἄλλοι δηλονότι δικαίοι εὐτυχεῖς εἰσιν εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν καὶ δεδοξασμένοι, ἄλλοι δὲ πάσχουσι καὶ διώκονται· Ὁ μὲν Ἰωσήφ ἐφ' ἄρματος βασιλικῆς κάθηται, ὁ δὲ Ἰωβ ἐπὶ κοπρίας τετραυματισμένος κοιτάζεται· ὁ Λαβιδ ἐν τῇ τῆς βασιλείας θρόνῳ ὑφούται· ὁ Ἰερემίας ἐν λάκκῳ βορβόρου κατατίθεται· ὁ Δανιὴλ ὑπὸ τοῦ Ναβουχοδονόσορ τιμώμενος· ὁ Μιχαίας ὑπὸ τοῦ Σεδεκίου ραπιζόμενος. Περὶ τούτου, ἀδελφοί, μηδόλως σκανδαλίζεσθε· διότι τινὲς μὲν τῶν δικαίων δοξάζονται παρὰ θεοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα βλέποντες αὐτοὺς οἱ ἄνθρωποι, τιμῶσι τὴν ἀρετὴν, καὶ προθυμοποιῶνται καὶ στηρίζονται εἰς τὴν κατορθώσιν τῶν καλῶν ἔργων· τινὲς δὲ τῶν ἀγίων πάσχουσιν, ἵνα δοκιμασθῇ ἢ ἀνδρεία τῆς ψυχῆς αὐτῶν, καὶ λάμπῃ ἐν τῷ κόσμῳ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν τὸ φῶς, καὶ ἀπολαύσωσι πολλαπλασίων μισθῶν καὶ στεφάνων, καὶ διὰ τῆς ὑπομονῆς αὐτῶν δοξασθῇ ὁ θεός, ὅστις ἐκείνους τοὺς δικαίους διὰ τῶν παθημάτων δοκιμάζει, ὅσους γνωρίζει ἀνδρείους εἰς τὰ παθήματα, καὶ στερεοὺς εἰς τὴν εὐσέβειαν, καὶ ὑπερέχοντας τοὺς ἄλλους εἰς τῆς ἀρετῆς τὰ κατορθώματα· Τὸν Ἰωβ διὰ πολλῶν θλίψεων ἔδοκίμασεν· ἀκούσατε δὲ τί περὶ αὐτοῦ ἐμαρτύρησε· « Προσέσχες τῇ διανοίᾳ σου κατὰ τοῦ παιδός μου Ἰωβ, ὅτι

Ψαλ. 88,
32, 33.

Παροιμ.
16, 18.

Ἠριγ. σ.
776. Τ. 1.
τῆς εἰς τὴν τὸν.
ὁκτάτ.
Ἐλλ. Συμφ.

» οὐκ ἔστι κατ' αὐτόν ἐπὶ τῆς γῆς ἄνθρω-
» πος ἄμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής, ἀπε-
» χόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος;»

Ἄλλὰ διὰ τί τὸ πάλαι καὶ διὰ μίαν
μόνην ἁμαρτίαν εὐθὺς ἐπαιδεύετο ὁ ἁμαρ-
τωλός, τὴν σήμερον δὲ διὰ τὴν αὐτὴν
παρανομίαν, καὶ ἔτι πολλῶ μείζονα, οὐδε-
μίαν παιδευσιν λαμβάνει; Ἄνθρωπός τις
πτωχός συλλέγει ὀλίγα ξύλα τῆ ἡμέρα τοῦ
σαββάτου· ὁ δὲ θεὸς διὰ τὴν ἀνομίαν αὐ-
τοῦ προστάσσει ἵνα λιθοβολήσωσιν αὐτόν.
«Θανάτω θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος· λιθοβο-
» λήσατε αὐτόν λίθοις πᾶσα ἡ συναγωγή». Πόσοι καὶ πόσοι τὴν σήμερον ἡμέραν, πράτ-
τοντες τὴν αὐτὴν ἀνομίαν, τὰς ἑορτὰς τοῦ
θεοῦ καταφρονοῦσι; Πόσοι, λέγω, καὶ πό-
σοι οὐ μόνον συνάγουσι, καὶ σχίζουσι, καὶ
μεταφέρουσι ξύλα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἁ-
γίων ἑορτῶν, ἀλλὰ καὶ σπεύρουσι, καὶ θε-
ρίζουσι, καὶ ἀγοράζουσι, καὶ πωλοῦσι καὶ
ποιοῦσι πᾶν ἐργόχειρον; Πόσοι καταναλί-
σκουσι τὰς ἡμέρας τῶν ἑορτῶν οὐχὶ εἰς
τὴν προσευχὴν, ἀλλ' εἰς τὴν μέθην, οὐχὶ
εἰς τὴν δοξολογίαν τοῦ θεοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν
ἀργολογίαν, οὐχὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀλλ' εἰς
τὰ θέατρα, εἰς τὰ καπηλεῖα, εἰς τὰς σκαν-
δαλώδεις συναναστροφάς; Πόσοι περιμένουσι
τὰς ἑορτὰς, οὐχ ἵνα διορθώσωσι τὴν ψυχὴν
αὐτῶν, ἀλλ' ἵνα λύσωσι τὸν χαλινὸν τῆς
σωφροσύνης, καὶ πράξωσι πᾶσαν ἄθεσμον
καὶ παράνομον πράξιν; καὶ ὁμως οὐδὲ λι-
θοβολοῦνται, οὐδὲ ἀποθνήσκουσιν· Ἡ Μα-
ριάμ μετὰ τοῦ Ἀαρῶν κατακρίνουσι τὸν
ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν Ἰϊωῦσῆν, ἐπειδὴ ἔλαβε
γυναῖκα Λιθίοπισσαν· δύο λόγια μόνον κα-
τηγορητικὰ λέγουσι κατ' αὐτοῦ. «Μωῦσῆ

» μόνῳ λελάληκε Κύριος; οὐχὶ καὶ ἡμῖν ἐ-
» λάλησε;» καὶ ἰδοὺ εὐθὺς ἡ τιμωρία, ἤγουν
λέπρα εἰς ὅλον τὸ σῶμα τῆς Μαρίας λευ-
κὴ ὡσεὶ χιῶν. Πόσοι τὴν σήμερον ἡμέραν
ἐνώπιον πολλῶν καθήμενοι, οὐ μόνον κα-
ταλαλοῦσι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν, ἀλλὰ
καὶ συκοφαντοῦσι, καὶ τίθενται σκάνδαλον
κατὰ τοῦ υἱοῦ τῆς μητρὸς αὐτῶν; πόσοι
καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἱερωμένων ἀνδρῶν ὡς
ῥομφαίαν ἐκτείνουσι τὰς γλώσσας αὐτῶν;
καὶ ὁμως οὐδὲ ἶχνος λέπρας ἐπ' αὐτούς.
Ὁ Ὁζά, ἐπειδὴ ἀνθαδιάσας ἤπλωσε τὴν
χεῖρα ἐπάνω εἰς τὴν κιβωτόν, ἐπλήγη καὶ
ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτόν τοῦ Κυ-
ρίου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· πόσοι τὴν σήμερον
ἀνθαδῶς ἐκτείνουσι τὰς χεῖρας αὐτῶν οὐκ
ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ, ἀλλ' εἰς αὐτὰ τὰ πανά-
για τῆς θείας εὐχαριστίας μυστήρια, καὶ
ὁμως οὐδὲ θάνατος ἀκολουθεῖ εἰς αὐτούς,
οὐδὲ πληγὴ. Ἄλλοι μὲν ὡς ὁ Ἄχαζ ἀρπά-
ζουσι καὶ κλέπτουσι τὰ ἐκκλησιαστικὰ
καὶ τῷ θεῷ ἀφιερωμένα πράγματα· ἄλλοι
δὲ φθονοῦσι καὶ ἐπιβουλεύονται τοὺς ἀδελφούς
αὐτῶν περισσότερον, ἢ ὁ Σαουλ τὸν Δαβὶδ·
ἄλλοι φυλαργυροῦσι καὶ ψεύδονται περισ-
σότερον τοῦ Πιεζῆ· οὗτοι ἁμαρτάνουσιν,
ὡς οἱ ἐπὶ Νῶε· ἐκεῖνοι ἀσελγοῦσιν, ὡς οἱ ἐ-
νοικοῦντες τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα· ἄλ-
λοι ἱεροσυλοῦσιν, ὡς ὁ Ἀνανίας καὶ ἡ Σαπ-
φείρα· ἄλλοι περιφρονοῦσι τοὺς ἱερωμένους,
ὡς τὸν Παῦλον ὁ ἀρχιερεὺς ὁ Ἀνανίας· καὶ
ὁμως οὗτοι οὐ παιδεύονται, καθὼς ἐπαιδεύ-
θησαν ἐκεῖνοι.

Ὁ θεός, χριστιανοί, πάνσοφος ὢν καὶ
δικαιοτάτος, ἔδωκε διάφορα παραδείγματα
τιμωρίας, ὅτε οἱ ἄνθρωποι ἐπολιτεύοντο κα-

ψαλ. 59,
21.

2. Βασιλ.
5, 6, 7.

ἀριθ. 15,
35.

ἀριθ. 12,
2

τὰ τὸν φυσικὸν νόμον, ὁμοίως καὶ ὅτε ἐδέχθησαν τὴν γραπτὴν νομοθεσίαν, καὶ ὅτε ἐπίστεισαν τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα, ἵνα δείξῃ, ὅτι ἐκδικεῖ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ παιδεύει τοὺς ἀμαρτωλοὺς, καὶ ἵνα στηρίξῃ τῶν νόμων τὴν ἀλήθειαν, καὶ φοβήσῃ τοὺς παραβάτας, καὶ ἀποστήσῃ αὐτοὺς τῆς ἀμαρτίας. Ἐπειδὴ οὖν ἔδωκεν ἀρκετὰ παραδείγματα τιμωρίας εἰς πᾶσαν παράβασιν νόμου, « Πᾶσα δὲ παράβασις καὶ » παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον τὴν μισθασδοσίαν »· διὰ τοῦτο τὴν σήμερον μακροθυμῶν οὐ παιδεύει πάντας εἰς τὴν παρούσαν ζωὴν μετὰ τὴν ἀμαρτίαν, ἵνα μὴ βιάζηται τοῦ ἀνθρώπου τὸ αὐτεξούσιον, ἀλλὰ μένη ἐλεύθερον πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἀρετῆς. Ἐδωκε νόμους, οἵτινες διορίζουσι παιδεύειν κατὰ τῶν ἀμαρτωλῶν, ἐβεβαίωσε τὴν νομοθεσίαν διὰ τῶν τιμωρητικῶν παραδειγμάτων, ἐδίδαξεν, ὅτι ὁ παρῶν καιρὸς οὐκ ἔστιν ὁ καιρὸς τῆς ἀνταποδόσεως, ἀλλ' ἔρχεται ἡμέρα, ἐν ἧ ἕκαστος λαμβάνει τὴν τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀνταπόδοσιν. Ἐπαυσε λοιπὸν τὰ πυκνὰ καὶ πρόσκαιρα τῆς τιμωρίας παραδείγματα, ἵνα μένη ὁ ἄνθρωπος ἀπαραβίαστος, καὶ λάβῃ δικαίως ἢ τὸν αἰώνιον στέφανον τῆς ἀρετῆς, ἢ τὴν αἰώνιον κόλασιν τῆς ἀμαρτίας.

Παιδεύονται καὶ τὴν σήμερον οἱ ἀμαρτωλοί, καὶ οὐχὶ πάντες, οὐδὲ τοσοῦτον συχνά, οὐδὲ εὐθύς μετὰ τὴν ἀμαρτίαν, καθὼς τὸ πρότερον· ἀλλ' ἡμεῖς, εἴτε κωφοὶ οὐκ ἀκούομεν, εἴτε τυφλοὶ οὐ βλέπομεν, τὰς αἰσθητὰς τιμωρίας. Ἐψυχράνθη τῆς πίστεως ὁ ζῆλος· ὄθεν, καὶ κωφεύοντες

καὶ τυφλώττοντες, νομίζομεν τὰς ὀρωμένας ἢ ἀκουόμενας τιμωρίας οὐχ ὡς ἀπὸ θεοῦ πεμπομένας διὰ τὴν ἀμαρτίαν, ἀλλ' ὡς συμβάντα τῆς τύχης, ἢ ὡς ἀποτελέσματα τῆς φύσεως· ἐὰν ὁμῶς ἀνοιξώμεν τὰ ὄμματα τῆς πίστεως, βλέπομεν ἕως τῆς σήμερον καὶ ἀμαρτωλοὺς τιμωρουμένους, καὶ δικαίους πάσχοντας. Παιδεύει ὁ θεὸς ἄχρι τῆς σήμερον, ὡς πατὴρ φιλόστοργος, τοὺς μὲν ἀμαρτωλοὺς, ἵνα φέρῃ αὐτοὺς εἰς μετάνοιαν, καὶ ὀλιγοστεύσῃ αὐτοῖς τὴν μέλλουσαν κόλασιν, τοὺς δὲ δικαίους, ἵνα δοκιμάσῃ τὴν ὑπομονὴν αὐτῶν, καὶ πλέξῃ αὐτοῖς περισσοτέρους στεφάνους.

Χριστιανέ, λοιπὸν, ὅταν δυστυχῆς ἢ ἀσθενῆς ἢ ὀπωσδήποτε πάσχῃς, χαῖρε τότε, καὶ ἀνδρείως ὑπόμενε, καὶ δόξαζε τὸν ἀπειροεὐσπλαγχνον καὶ παννικτίριμονα θεόν· διότι, ἐὰν ὑπάρχῃς ἀμαρτωλὸς, ἢ παιδεύσεις ἐστὶ τὸ βάλσαιμον τῶν πληγῶν τῆς ἀμαρτίας σου « Ἐπισκέψομαι ἐν ῥά » ἔδω τὰς ἀνομίας αὐτῶν, » αἱ δυσυχίαι σου εἰσὶ θεοῦ ἀγάπη « Ἵὸν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, » παιδεύει »· ἢ συμφορὰ σου ἐστὶ φωνὴ θεοῦ, καλοῦσά σε πρὸς μετάνοιαν « Μα » στιγοῖ δὲ υἱόν, ὃν παραδέχεται »· αὐτὰ τὰ παθήματα ἀπαλλάττουσί σε τῆς αἰώνιου κολάσεως « Τὸ δὲ ἔλεός μου οὐ μὴ » διασκεδάσω ἀπ' αὐτῶν ». Ἐὰν ὑπάρχῃς δίκαιος, τὰ παθήματά σου πλέκουσι τοὺς στεφάνους σου, αἱ θλίψεις σου ἐτοιμάζουσί σοι χαρὰν ἀνεκκλήτην, καὶ ἡ ταλαιπωρία σου δόξαν αἰώνιον· τὰ πρόσκαιρα πάθη οὐδὲν εἰσι συγκρινόμενα τῇ ἀνεκκαλήτῃ δόξῃ καὶ χαρᾷ, ἣτις περιμένει σε « Οὐκ

Ψαλ. 88.
32.

Παρ. 3.
12.

Ψαλ. 88.
33.

Ρομ. 8.
18.

» ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς
 » τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς
 » ἡμᾶς ». τότε μόνον λυποῦ καὶ δάκρυε,
 ὅταν βλέπῃς, ὅτι καὶ ἁμαρτάνεις καθ' ἐκά-
 στην ἡμέραν, καὶ ζῆς ἐν πλούτῳ καὶ
 τρυφαῖς, μηδεμίαν δοκιμάζων δυστυχίαν.

τότε κλαῖε ἀπαρηγόρητα, τότε χέε ποτα-
 μηδὸν τὰ δάκρυα· διότι διὰ τὰς ἀνομίας
 σου ἐγκατέλιπέ σε ὁ θεός· φυλάττεται
 δὲ ἡ τιμωρία σου εἰς τὴν φοβερὰν ἡμέραν
 τῆς κρίσεως· « Φυλάσσειται ὁ ἀσεβὴς ἐν Περ. 16,
 » ἡμέρα κακῆ ». 41.

